

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 1/11

FACULTATEA MEDICINĂ 1

PROGRAMUL DE STUDII 0910.1 SĂNĂTATE PUBLICĂ

**CATEDRA DE MEDICINĂ SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT
"NICOLAE TESTEMIȚANU"**

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare facultatea Medicină 1

Proces verbal nr. 1 din 21.02.20

Președinte - dr. hab.șt.med., conf.univ.

Suman Serghei _____

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Medicină 1

Proces verbal nr. 1 din 22.03.20

Decanul Facultății - dr.hab.șt.med., conf.univ.

Plăcintă Gheorghe _____

APROBATĂ

la ședința Catedrei de medicină socială și management

"Nicolae Testemițanu"

Proces verbal nr. 1 din 1.09.2020

Șef catedră, dr.hab.șt.med., conf.univ.,

Raevschi Elena _____

CURRICULUM

**DISCIPLINA MANAGEMENTUL ȘI ECONOMIA SĂNĂTĂȚII
Studii integrate/ Ciclul I, Licență**

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2020

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 1/11

FACULTATEA MEDICINĂ 1

PROGRAMUL DE STUDII 0910.1 SĂNĂTATE PUBLICĂ

CATEDRA DE MEDICINĂ SOCIALĂ ȘI MANAGEMENT
"NICOLAE TESTEMIȚANU"

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare facultatea Medicină 1

Proces verbal nr. 1 din 21.02.20

Președinte - dr. hab.șt.med., conf.univ.

Suman Serghei

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Medicină 1

Proces verbal nr. 1 din 22.03.20

Decanul Facultății - dr.hab.șt.med., conf.univ.

Plăcintă Gheorghe

APROBATĂ

la ședința Catedrei de medicină socială și management

"Nicolae Testemițanu"

Proces verbal nr. 1 din 1.09.2020

Șef catedră, dr.hab.șt.med., conf.univ.,

Raevschi Elena

CURRICULUM

DISCIPLINA MANAGEMENTUL ȘI ECONOMIA SĂNĂTĂȚII
Studii integrate/ Ciclul I, Licență

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2020

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag. 2/11	

I. PRELIMINARII

Actualele fenomene a economiei de piata impun amplificarea si intensificarea preocuparilor tuturor specialistilor in domeniul microeconomiei , macroeconomiei , managementului. În cadrul unui sistem nou economic, sistemul de gestionare a instituțiilor medicale trebuie să fie reorientat spre modele noi de activități economice, care permit nu numai supraviețuirea, dar și extinderea activităților instituțiilor medicale în condițiile concurenței. Situația respectivă generează necesitatea înzestrării studenților cu cunoștințe profunde în management și economie. Cursul propune să abordeze problemele manageriale, economice cu care se confruntă organizațiile, în special probleme practice , analiza lor care ulterior pot duce la creșterea performanței organizației

În cadrul cursului se urmărește însușirea de către studenți a cunoștințelor privind fundamentele gândirii economice; procese, fenomene legate de producție, schimb și consumul bunurilor și serviciilor în condiții de limită a resurselor. Conținutul formativ al disciplinei contribuie la consolidarea elementelor esențiale ale cunoașterii, înțelegerii și aplicării legilor economice, mecanismelor de piață, factorilor economici, la nivel micro, macro economic. Înțelegerea legilor, principiilor economice contribuie la formarea capacităților de anticipare, de identificare a soluțiilor în viitorul activitate practică pentru atenuarea consecințelor negative provocate de factori destabilizatori.

- Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională.

Obținerea de cunoștințe teoretice și abilități practice de aplicare a cunoștințelor de management și economie din punct de vedere universal și profesional în analizarea situațiilor practice și problemelor emergente în domeniul activității profesionale.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română;
- Beneficiari: studenții anului II, facultatea Medicină, sănătate publică .

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.03.O.024		
Denumirea disciplinei	Managementul și economia sănătății		
Responsabil (i) de disciplină	Ludmila Goma, conferențiar univ., dr. în economie Irina Nicov, asist. univ., dr. în economie		
Anul	II	Semestrul/Semestrele	III
Numărul de ore total, inclusiv:			120
Curs	20	Lucrări practice/ de laborator	20
Seminare	20	Lucrul individual	60
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	4

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*
  - să înțeleagă și însușiască aspectele esențiale ale managementului, economiei sănătății;
  - să cunoască paradigme noi și contextul principiilor contemporane de management, dimensiunile de planificare, organizare, motivare, control.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	08
Data:	21.02.2020
Pag. 2/11	

I. PRELIMINARII

Actualele fenomene a economiei de piata impun amplificarea si intensificarea preocuparilor tuturor specialistilor in domeniul microeconomiei , macroeconomiei , managementului. În cadrul unui sistem nou economic, sistemul de gestionare a instituțiilor medicale trebuie să fie reorientat spre modele noi de activități economice, care permit nu numai supraviețuirea, dar și extinderea activităților instituțiilor medicale în condițiile concurenței. Situația respectivă generează necesitatea înzestrării studenților cu cunoștințe profunde în management și economie. Cursul propune să abordeze problemele manageriale, economice cu care se confruntă organizațiile, în special probleme practice , analiza lor care ulterior pot duce la creșterea performanței organizației

În cadrul cursului se urmărește însușirea de către studenți a cunoștințelor privind fundamentele gândirii economice; procese, fenomene legate de producție, schimb și consumul bunurilor și serviciilor în condiții de limită a resurselor. Conținutul formativ al disciplinei contribuie la consolidarea elementelor esențiale ale cunoașterii, înțelegerii și aplicării legilor economice, mecanismelor de piață, factorilor economici, la nivel micro, macro economic. Înțelegerea legilor, principiilor economice contribuie la formarea capacităților de anticipare, de identificare a soluțiilor în viitorul activitate practică pentru atenuarea consecințelor negative provocate de factori destabilizatori.

- Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională.

Obținerea de cunoștințe teoretice și abilități practice de aplicare a cunoștințelor de management și economie din punct de vedere universal și profesional în analizarea situațiilor practice și problemelor emergente în domeniul activității profesionale.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română;
- Beneficiari: studenții anului II, facultatea Medicină, sănătate publică .

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.03.O.024		
Denumirea disciplinei	Managementul și economia sănătății		
Responsabil (i) de disciplină	Ludmila Goma, conferențiar univ., dr. în economie Irina Nicov, asist. univ., dr. în economie		
Anul	II	Semestrul/Semestrele	III
Numărul de ore total, inclusiv:			120
Curs	20	Lucrări practice/ de laborator	20
Seminare	20	Lucrul individual	60
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	4

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*
  - să înțeleagă și însușiască aspectele esențiale ale managementului, economiei sănătății;
  - să cunoască paradigme noi și contextul principiilor contemporane de management, dimensiunile de planificare, organizare, motivare, control.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 3/11

- să definească problema rarității resurselor în Sistemul Sănătății;
- să identifice problemele de ordin economic apărute ca rezultat al reformelor din Sistemul Sănătății;
- să distingă nivelul microeconomic, macroeconomic, mondoeconomic în sfera sănătății;
- să descrie influența relațiilor de piață asupra Sistemului Sănătății;
- să reproducă cunoștințe despre preț, cheltuieli, profit;
- **la nivel de aplicare:**
  - să aplice misiune, viziune, valori pentru cariera profesională sau în mediu de afaceri, descrie elemente ale procesului de comunicare cu subalterni și consumatori.
  - să dezvolte idei, soluții pentru probleme manageriale de ordin antreprenorial.
  - să poată întocmi organigrama unei organizații
  - să determine gradul de motivare a angajaților sferei sănătate publică
  - să determine algoritmul luării deciziilor privind metodologia de formare a prețurilor, de calculare a cheltuielilor, profitului, rentabilității pentru serviciile medicale.
  - să poată elabora strategii manageriale, realiza controlul rezultatelor;
  - să demonstreze lista set-cheie de comportamente care contează pentru performanța organizațională, formularea strategii organizaționale și personale, descrierea matricei modului în care organizațiile se schimbă.
  - să argumenteze folosirea noilor forme organizațional-juridice pentru inițierea unor activități private în Sistemul Sănătății;
  - să aplice deprinderile în formarea bugetului instituției medicale, planului-de afaceri, planului financiar, planului de marketing;
  - să organizeze activități de cercetare a mediului de marketing al unei instituții medicale;
  - să aplice tehnici de promovare a serviciului medical;
  - **la nivel de integrare:**
    - să formeze conceptul științific necesare pentru înțelegerea fenomenelor și proceselor în domeniul economiei de piață;
    - să formeze spiritul de orientare în aprecierea proceselor economice la nivel microeconomic și macroeconomic, a capacității de a rezolva problemele practice în activitatea profesională;
    - să formeze capacitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii.
    - să aprecieze importanța cunoștințelor în domeniul managementului, economiei în contextul viitoarei profesioniști;
    - să poată proiecta un sistem de valori, care să contribuie la dezvoltarea instituției
    - să structureze corelația funcțională dintre regulile generale ale managementului și formele practice de desfășurare a activității profesionale;
    - să dezvolte o atitudine proactivă față de rolul și sarcinile managementului în dezvoltarea personală și organizațională

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREAL

- în vederea înțelegerii și a parcurgerii cu ușurință a acestui curs se recomandă parcurgerea în prealabil
- a următoarelor cursuri: bazele economiei. A avea abilități de calcul, de lucru în grup.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 4/11

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice/seminarare	Lucru individual
1.	Managementul ca știință și obiect de studiu. Elemente introductive în managementul organizației. Principii, metode, tehnici ale managementului modern.	2	4	
2.	Organizarea managerială. Instituția medicală ca organizație: Structura și principiile organizatorice. Cultura organizațională	2	4	
3.	Procesul managerial Strategia și managementul strategic al organizației .Planificarea strategică ca funcție managerială. Managementul schimbarilor	2	4	10
4.	Managerii firmelor și puterea. Procesul decizional și de comunicare	2	4	5
5.	Managementul resurselor umane. Motivarea	2	4	10
6.	Introducere în Economia Sănătății. Probleme micro- , macroeconomice în ocrotirea sănătății	2	4	
7.	Microeconomia. Instituția medicală ca agent economic Resursele instituției medicale și mecanismul economic de dirijare cu ele.. Antreprenoriatul în Medicină.	2	4	10
8	Piața serviciilor de sănătate: mecanismul de reglare a ei . Marketingul și specializarea lui în medicina	2	4	5
9	Management financiar Particularitățile lui în Sistemul Sanatatiei . Analiza și evaluarea costurilor în instituțiile medicale.	2	4	10
10	Analiza economică. Instrumente de analiza financiară și de planificare în instituțiile medicale	2	4	10
Total		20	40	60

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Managementul ca știință și obiect de studiu. Elemente introductive în managementul organizației. Principii, metode, tehnici ale managementului modern.	
<ul style="list-style-type: none"> • Sa definească conceptul de management ca știință, artă, procese, profesie; • Să explice rolul managementului în diferite sisteme • Să prezinte conceptele școlilor de management.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Introducere. Noțiuni de manager, activități manageriale și sisteme de management. Niveluri și arii de management. 2. Sarcinile managementului Principii de conducere. Managementul ca teorie și / sau practică, ca știință și / sau artă 3. Rolurile managerului (interpersonale, informaționale, decizionale). Abilitățile necesare managerului. 4. Apariția și dezvoltarea managementului. Școli, curente manageriale, reprezentanți. Școala clasică în conducere.

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 5/11

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> • Să aplice principiile managementului • Să cunoască rolurile managerului	5. Managerul în sistemul ocrotirii sănătății. Trăsăturile personal-profesionale de bază și deprinderile conducătorului manager.
Tema (capitolul) 2. Organizarea managerială. Instituția medicală ca organizație: Structura și principiile organizatorice. Cultura organizațională	
<ul style="list-style-type: none"> • Să cunoască componentele managementului organizațional. • Să definească elementele de organizare structurală; • Să înțeleagă rolul practic al Organigramei și al Regulamentului de organizare și funcționare în cadrul organizației	<ol style="list-style-type: none"> 1. Management organizațional (definiție, activități, organizații formale și informale, parametri de caracterizare a organizației). 2. Mediul intern și extern al instituției medicale și factorii lui. Mediul Internațional. 3. Componentele structurii organizatorice. Tipurile de structuri organizatorice. Organigrama . 4. Principiile organizaționale . Managementul echipei 5. Cultura organizațională
Tema (capitolul) 3. Procesul managerial Strategia și managementul strategic al organizației .Planificarea strategică ca funcție managerială. Managementul schimbărilor	
<ul style="list-style-type: none"> • Să definească funcțiile managementului • Să cunoască procedura de efectuare a controlului; • Sa relateze etapele de elaborare a unui plan strategic. • Să cunoască clasificarea generală a strategiilor și politicilor de dezvoltare a firmelor • Să analizeze strategiile managementului schimbării	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proces managerial, elemente componente. Funcțiile managementului. 2. Planificarea: esența, funcțiile și importanța. Componentele planificării organizatorice. 3. Planificarea strategică. Procesul de planificare strategică, etape. Realizarea și evaluarea planului strategic. 4. Obiective, strategii și politici de funcționare și dezvoltare a organizațiilor. 5. Managementul schimbării (tipuri de schimbare, metode/abordări după Mintzberg, strategii clasice ale procesului schimbării).
Tema (capitolul) 4. Managerii firmelor și puterea. Procesul decizional și de comunicare	
<ul style="list-style-type: none"> • Să definească și să delimiteze nivelele manageriale • Să înțeleagă procesul decizional ; • Să înțeleagă actul de conducere prin decizie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Manager-definiție, semnificații. Tipuri de manager. Rolul managerului. Cunoștințe și calități cerute de fiecare nivel de management. 2. Puterea și influența Stiluri de dirijare. 3. Factori implicați direct în desfășurarea activității: competența; autoritatea; responsabilitatea.;delegarea autorității 4. Natura procesului de luare a deciziilor. Modele și metode de luare a deciziilor 5. Sistemul informațional al firmei. Comunicarea managerială.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 6/11

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> Să explice conținutului și formelor de comunicare managerială Să demonstreze că are abilități să ducă o comunicare managerială eficientă	Procesul de comunicare și eficacitatea conducerii.
Tema (capitolul) 5. Managementul resurselor umane. Motivarea	
<ul style="list-style-type: none"> Să cunoască elementele managementul resurselor umane Să caracterizeze tehnici de selecție Să definească noțiunea de motivație strategii de motivație Să definească noțiunea de management timpului de lucru.	<ol style="list-style-type: none"> Managementul resurselor umane, concept , etape . Modele de gestiune a resurselor umane, funcțiile gestiunii resurselor umane (recrutarea și selecția, formarea și dezvoltarea, evaluarea randamentului și performanței, remunerare). Motivarea ca funcție a conducerii, importanța. Teoriile motivării: procesuale și de conținut. Managementul timpului de lucru
Tema (capitolul) 6. Introducere în Economia Sănătății. Probleme micro- , macroeconomice în ocrotirea sănătății	
<ul style="list-style-type: none"> Să definească bazele teoretice ale Economiei Ocrotirii Sănătății; Să definească problema rarității resurselor în Sistemul Sănătății; Să distingă nivelul microeconomic, macroeconomic, mondoeconomic în sfera sănătății.	<ol style="list-style-type: none"> Aspecte conceptuale privind Economia Sănătății.Economia sănătății și rolul ei în economia națională. Geneza științei economice. Formarea și dezvoltarea Economiei Sănătății. ca știință.Obiectivele Economiei Sănătății . Întrebările fundamentale economice.Problema resurselor și alocării lor raționale. Nivelele micro-, macro-, mezo-, mondo economice
Tema (capitolul) 7. Microeconomia.Institutia medicala ca agent economic Resursele institutiei medicale si mecanismul economic de dirijare cu ele.. Antreprenoriatul in Medicina.	
<ul style="list-style-type: none"> Să cunoască notiunea agent economic Să definească rolul antreprenoriatului in medicina Să distingă principiile de creare a afaceri;	<ol style="list-style-type: none"> Microeconomia.Institutia medicala ca agent economic Probleme microeconomice Resursele materiale , financiare si umane a institutiei medicale. Problema fundamentala a economiei .Raționalitatea . Cost de oportunitate. Factorii de productie si combinarea lor. Agenții economici . Comportamentul consumatorului. Antreprenoriat – aspecte conceptuale.Aspecte etice ale exercitării antreprenoriatului în Sistemul Sănătății. Business-plan: metodologia întocmirii lui.

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 7/11

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> • Să definească noțiunile de resurse, factori de producție • Sa demonstreze abilitati in analiza resurselor si problema folosirii rationale a lor • Să determine formele organizatorico-juridice ale întreprinderilor.	6. Principii și reguli în inițierea unei afaceri. Forme organizatorico-juridice ale întreprinderilor.
Tema (capitolul) 8. Piața serviciilor de sănătate: mecanismul de reglare a ei . Marketingul si specializarea lui in medicina.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să descrie influența relațiilor de piață asupra Sistemului Sănătății; • Să distinga factorii care influențează cererea de servicii medicale și factori, ce influențează oferta de servicii medicale. • Sa aplice cercetarea de marketing • Sa elaboreze un model planului de marketing	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sistemul pieței libere.Piața serviciilor de sănătate, caracteristici, premisele apariției.. Cererea și oferta de servicii medicale. 2. Concurența și rolul ei in economia de piață. Metodele luptei de concurență. Tipurile concurenței. 3. Conceptul, evoluția marketingului. Specializarea marketingului. Direcțiile folosirii lui. Marketingul medical. Marketingul necomercial, marketingul serviciilor. Funcțiile marketingului.. 4. Cercetarea de marketing Politici de marketing. Organizarea activității de marketing. Planul de marketing a instituțiilor medicale.. 5. Promovarea ca element al marketingului. Tipurile de reclamă. în sfera medicala.
Tema (capitolul) 9. Management financiar. Particularitatile lui in Sistemul Sănătății . Analiza si evaluarea costurilor în instituțiile medicale	
<ul style="list-style-type: none"> • Să determine problemele principale de ordin financiar, material etc. în Sistemul Sănătății • Să utilizeze metodologia de formare a prețurilor pentru serviciile medicale; • Să utilizeze metodologia de calculare a cheltuielilor pentru serviciul medical; • Să aplice metodele de calculare a rentabilității instituției medicale;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Managementul financiar in Sisteme de Sănătate .Mecanismul financiar in Sisteme de Sănătate . 2. Costul (cheltuielile) de producție ca o categorie economică. Costul contabil și costul economic. Costul serviciului medical. Tipologia costului. Costuri directe și indirecte. Costul total - fix și variabil. Costul mediu - fix și variabil. Costul marginal si rolul lui. 3. Importanța costului de producție. Căile principale de reducere a prețului de cost. 4. Prețul serviciilor medicale. Mecanismul formarii prețului în ocrotirea sănătății. Tipologia prețurilor. Căile de formare a venitului. Veniturile specifice in urma activității antreprenoriale în ocrotirea sănătății. Profitul .

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 8/11

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> Să înțeleagă problema raționalității în folosirea resurselor	
Tema (capitolul) 10.. Analiza economică. Instrumente de analiza financiara si de planificare in institutiile medicale	
<ul style="list-style-type: none"> Sa defineasca conceptul de managementul performanții Sa cunoasca rolul evaluării economice in managementul instituției medicale. Sa cunoasca rolul planificarii financiare Sa inteleaga rolul instrumentelor de analiză financiare în luarea deciziilor	<ol style="list-style-type: none"> Managementul performanței.Indici de performanta. Evaluarea economică a activității instituțiilor medicale..Tipuri de evaluare economica;Minimizarea costurilor ;Analiza cost-eficacitate.;Analiza cost-utilitate; Analiza cost-beneficiu Auditul intern. Auditul extern.Componenta rapoartelor financiare ale instituțiilor medicale..Analiza rapoartelor financiare ale instituțiilor medicale. Analiza mișcării surselor de finanțare și fluxului mijloacelor bănești în instituțiile medicale.. Analiza rapoartelor statistice și specializate ale instituțiilor medicale. Planificarea financiară în instituțiile medicale.

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ **Competențe profesionale (specifice) (CS)**

- CP2. Utilizarea limbajului de specialitate din domeniul managementului și economiei pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte asociate domeniului profesional.;
- CP3. Aplicarea modelelor manageriale și economice în studierea proceselor și fenomenelor din domeniul profesional;
- CP4. Interpretarea problemelor manageriale și economice și modalităților de soluționare în condițiile transformărilor sistematice actuale ale mediului economico-social in domeniul profesional ;
- CP5. Identificarea particularităților managementului și economiei ca formă de legătură și coordonare a activității agenților economici in domeniul profesional ;

✓ **Competențe transversale (CT)**

- CT1. Formarea proiectelor, manifestarea unei atitudini responsabile față de domeniul științific, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial ;
- CT2. Dezvoltarea capacității de a lucra independent sau în echipă pentru rezolvarea de probleme în contexte profesionale definite, dobândirea capacității de a decide și acționa în situații de criză;
- CT3. Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru propria dezvoltare.
- CT4 Formarea abilităților de interacțiune și responsabilitate socială ; desfășurării eficiente și implicării responsabile în activitățile desfășurate

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 9/11

✓ Finalități de studiu

La finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- Să aprecieze importanța managementului, economiei în dezvoltarea durabilă a sistemului de sănătate și a instituției medicale.
- Să formeze un spirit de orientare în aprecierea proceselor economice la nivel microeconomic și macroeconomic, a capacității de a rezolva problemele practice în activitatea profesională;
- Să elaboreze un plan strategic pentru o organizație medicală.
- Să dezvolte abilități de comunicare eficientă și cooperare în cadrul organizației
- Să fie apt să creeze, evalueze organigrama organizațională.
- Să înțeleagă și să aplice în practică problema alegerii raționale în condițiile rarității resurselor.
- Să calculeze mărimea investiției pentru inițierea unei activități în domeniul ocrotirii sănătății.
- Să aplice metodele de analiză a indicilor economici în activitatea instituțiilor curativ-profilactice.

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Analiza SWOT al organizației	Folosirea metodei SWOT elaborarea unui chestionar	participare nemijlocită în elaborarea și prezentarea analizei	3 saptamina
2.	Indicatori de performanță a instituției	Folosirea metodei SMART	Numarul de indicatori elaborati dupa criteriile	4 saptamina
3.	Organigrama organizației elaborată	mod personal de abordare și interpretare a tipurilor existente de organigramă originalitate creativitate inovație	participare nemijlocită în elaborarea și prezentarea organigramei	5 saptamina
4	Plan strategic elaborat	Utilizarea materialului teoretic privind etapele de elaborare a planului	Toate etapele planului strategic sunt expuse	10 saptamina
6	Elaborarea unui eseu nestructurat la una din teme: Raționalitatea resurselor în Instituția medicală ; Managerul institutiei medicale –	Mod personal de abordare și interpretare. lecturarea critică, profund argumentată	mesajul bine conturat; lucrarea este organizată în jurul unei idei pentru care exista dovezi verificabile; ideile sunt susținute de argumente din bibliografie; ideile au legătura unele cu altele, decurg unele din altele; sursele bibliografice sunt citate corespunzător;	14 saptamina

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 10/11

	abilitati , competente ;		argumentele aduse sunt susținute prin prezentarea diferitelor cercetări; modul de abordare a temei; prezentarea opiniilor personale bazate însă pe analiza diferitelor surse bibliografice.	
7	Elaborarea unui glosar explicativ al termenilor cheie	Mod personal de abordare și interpretare. - lecturarea critică, profund argumentată	dezvoltarea glosarului de termeni explicativi.	15 saptamina
8	Elaborarea referatului „Dilemele eticii Profesionale în activitatea antreprenorială” „Marketingul social și sanatate publică” Referat la decizia studentului	Mod personal de abordare și interpretare. - lecturarea critică, profund argumentată	subiect acoperit în profunzime - structură logică (introducere, tratare structurată, concluzii) - utilizarea coerentă a conceptelor - identificarea și analiza principalelor aspecte ale temei. - originalitate și creativitate - surse adecvate cu citare corectă.	16 saptamina

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• *Metode de predare și învățare utilizate*

Pot fi aplicate diferite metode cât tradiționale atît și interactive , ca de ex Expunerea, prelegerea interactivă, conversația euristică, demonstrația, problematizarea, brainstorming-ul, lucrul în grup, studiul individual, studiul de caz , dezbaterile și discuțiile colective, rezolvarea problemelor, eseul, metoda proiectului.

Strategii/tehnologii didactice aplicate

- *Strategii centrate pe activitatea profesorului și pe acțiunea de predare:* Strategii discursive și explicative, Strategii discursive și conversative
- *Strategii centrate pe activitatea de învățare și interacțiune:* Strategii bazate pe utilizarea modelelor Strategii centrate pe construirea de proiect
- *Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)*

Curentă: Modalitățile de evaluare pot fi:

- test docimologic ;
- elaborarea proiectului

Finală: . examen.. 50 % nota medie 50% test

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 08

Data: 21.02.2020

Pag. 11/11

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	D
6,01-6,50	6,5	
6,51-7,00	7	C
7,01-7,50	7,5	
7,51-8,00	8	B
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	A
9,01-9,50	9,5	
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

• BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Ețco C. Managementul în sistemul de sănătate. Chişinău. Editura Epigraf, 2006.
2. Burlacu N., Cojocaru V. Management (prelegeri). Chişinău, A.S.E.M. 1995
3. Popescu A. Management și marketing sanitar, asistență și protecție socială. Editura medicală, 1992
4. Tintiuc D., Ețco C., Grosu L., și alții. Sănătate publică și management – Chişinău, 2002, 720 P.
5. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. М., «Дело» 1997.
6. Duda Rene "Sănătate publică și management", Iași, 1996
7. D. Tintiuc „Auditul Intern și Managementul Financiar în Sistemul de Sănătate”, Chişinău, 2009.
8. Constantin Ețco, Ludmila Goma, Nina Globa Management și Marketing. Teorie și aplicații Chişinău 2013
9. C. Ețco, L. Goma, E. Reabov, S. Marin, N. Globa „Economia Ocrotirii Sănătății”, Ed. Epigraf, Chişinău, 2000 .

B. Suplimentară

1. Vlădescu C. Managementul serviciilor de sanatate. București: Expert, 2000.
2. Cornelius H., Faire Sh. Știința rezolvării conflictelor. București. Editura știință și tehnică, 1996.
3. Stog L., Caluschi M. Psihologia managerială. Editura Cartier, 2002.
4. Pitariu H. Managementul resurselor umane. București, 1994.
5. C.Ețco, L. Goma, Gr. Bivol, N. Zarbailov, „Aspecte economice în activitatea medicului de familie” Chişinău, 2002
6. Tulchinsky „The New Public Health: text book on Economics and Management”. Israel 2002